

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНА КОМУНІКАЦІЯ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

за спеціальністю В11 Філологія

спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Академічна комунікація державною мовою
Викладач (-і)	Соловійова Тетяна Олександрівна
Контактний телефон викладача	096 63 69 556
Е-mail викладача	tetiana.soloviova@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок 13.40 ауд. 209 (ФІМ); четвер 15:00 в Zoom https://us04web.zoom.us/j/2319217129?pwd=xFbi7apebzIvX9PoKArWG0b7jlrLYM.1 (за домовленістю з викладачем).
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс "Академічна комунікація державною мовою" спрямований на формування високого рівня комунікативної компетентності українською мовою в академічному та професійному середовищі. Він охоплює теоретичні та практичні аспекти створення текстів різних жанрів і стилів, аналізу мовленнєвих явищ та ефективного використання мови в науковій, діловій та міжкультурній комунікації. Курс розроблено для розвитку навичок усного та письмового мовлення, необхідних для успішної академічної та професійної діяльності. Він сприяє засвоєнню норм української літературної мови, опануванню принципів створення наукових, публіцистичних та офіційно-ділових текстів, а також формуванню здатності до критичного аналізу мовленнєвих матеріалів. Курс розрахований на студентів, які прагнуть удосконалити свої навички академічної комунікації українською мовою та бажають навчитися ефективно використовувати мову в науковій та професійній діяльності.</p> <p>Структура й наповнення курсу сприятиме вивченню норм української літературної мови та їх застосування у власних текстах усного та письмового мовлення; оволодінню принципами створення й аналізу текстів різних стилів та жанрів із дотриманням етичних основ академічного мовлення; формуванню умінь організації міжкультурної комунікації в академічному та професійному середовищі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою</i> курсу є формування в студентів високого рівня комунікативної компетентності державною (українською) мовою в академічному середовищі, розвиток навичок створення професійних текстів різних жанрів і стилів, а також вдосконалення умінь аналізувати та інтерпретувати мовленнєві явища для ефективного використання в науковій, професійній та міжкультурній комунікації.</p> <p>Основні <i>цілі</i> вивчення дисципліни: розвинути в студентів здатність до вільного та ефективного усного та письмового спілкування українською мовою в академічному та професійному середовищі; досконалити навички створення текстів різних жанрів і стилів (наукові, публіцистичні, офіційно-ділові тощо) з урахуванням норм літературної мови; формувати навички аналізу текстів (лінгвістичного, літературознавчого, філологічного) для їх ефективного використання у професійній діяльності; розвинути здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації, зокрема з використанням української мови; навчити студентів застосовувати знання з академічної комунікації у практичних ситуаціях, зокрема для розв'язання складних професійних завдань.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	

Фахові компетентності:

ФК6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчає(ю)ться, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами, зокрема англійською мовою та другою іноземною мовою.

ФК10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК12 Здатність до організації ділової комунікації.

Результати навчання:

РН1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

РН11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

РН15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

РН17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
5	В11 Філологія	3	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Академічна комунікація: поняття, види, особливості. Усне та письмове академічне мовлення	2	2	6
Тема 2. Норми української літературної мови в академічному мовленні.	2	4	12
Тема 3. Жанри академічних текстів: структура та стильові особливості. Аналіз наукових текстів: лінгвістичний та стилістичний підходи.	2	2	8
Тема 4. Аналіз публіцистичних текстів.	-	2	6
Тема 5. Принципи створення текстів різних стилів. Створення офіційно-ділових текстів.	2	2	6
Тема 6. Рефератування та анотування наукових текстів. Підготовка наукових тез та статей.	-	4	8
Тема 7. Етика академічного мовлення.	-	2	8

Тема 8. Міжкультурна комунікація в академічному середовищі. Організація ділової комунікації. Мовленнєві стратегії в міжкультурній комунікації.	2	2	6
ЗАГАЛОМ:	10	20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання побудована згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на лекційному/практичному занятті; поточні контрольні роботи); підсумковий (підсумкова контрольна робота у вигляді тесту з різними типами завдань).		
Вимоги до письмової роботи	<p>Практичні завдання : Завдання до практичних занять містять три блоки: теоретичний (містить питання теоретичного характеру з окресленої тематики), практичний (містить вправи на застосування певних правил, принципів та методик) та творчий (містить одне завдання творчого характеру, що репрезентує рівень засвоєння знань та рівень формування умінь із теми попереднього заняття). Кожен студент до практичного заняття має готувати усі завдання та здавати у форматі, передбаченому викладачем</p> <p>Творчі завдання зазвичай готуються за тематикою попереднього практичного заняття і можуть презентуватися під час практичного заняття, під час контролю самостійної роботи та/або надсилатися викладачу в електронному вигляді, залежно від висунутих вимог до кожного завдання.</p> <p>Підсумковий тест: Письмове підсумкове тестування містить завдання різного типу. Тестування відбувається на останньому занятті в письмовому вигляді або в онлайн-формі.</p>		
Практичні заняття	Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями: « відмінно » – здобувач освіти твердо засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; « добре » – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи тих проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; « задовільно » – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із		

	<p>майбутньою діяльністю; «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Формою підсумкового контролю, метою якого є виявлення рівня засвоєння навчальної дисципліни в цілому, є залік. Максимальну кількість балів за залік (100) розраховують на основі суми балів за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудиторну роботу (максимум 60 балів): за усні, письмові відповіді на практичних заняттях – 40 б.; за участь у дискусіях, опитуваннях на лекціях – 10 б.; за поточні контрольні роботи – 10 б.; - підсумкова письмове тестування (максимум 10 балів); - творчі завдання (сформовані до теми кожної практичної роботи) (максимум 30 балів). <p>Залік отримують студенти, які набрали не менше 50 балів за результатами поточного й підсумкового контролю. Студенти, які набрали менше 50 балів, можуть отримати залік за відомістю №2 за умови відпрацювання пропущених занять і виконання письмових та/або творчих завдань.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за аудиторну роботу, творчі завдання, підсумковий контрольний тест. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента/студентки на лекційних та практичних заняттях, активність під час аудиторних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття.

Письмові роботи:

Студент зобов'язаний виконати самостійно і здавати та/або презентувати викладачу творчі завдання, а також письмово виконувати практичну частину завдань до кожного практичного заняття. Усі творчі завдання мають бути здані не пізніше як за три дні до останнього встановленого розкладом заняття. На останньому занятті проводиться підсумковий контрольний тест, під час якого не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями (за винятком проведення такого контролю із застосуванням сучасних інформаційних технологій), конспектами, записами, книгами. Не допускається списування та плагіат при виконанні будь-яких письмових завдань.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zarobihannia-akademichnomuplahiatu.pdf>. Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів. Повторна невідповідна поведінка під час заняття/виду контролю може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися

із положенням можна за покликанням: [https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/](https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні_документи/polozhenja/)

Відвідування занять:

Студент має вчасно приходити на заняття. Він може бути не допущений до заняття, у разі спізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-proindivid.-grafik.pdf> Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3, студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 3)», ознайомитися з яким можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/povtorne-vuvchenniadustzuplin.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udey, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Багрій М.О.. Академічна комунікація як фактор розвитку науки в Україні". Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023.
2. Горох. Онлайн-бібліотека словників української мови. URL : <https://goroh.pp.ua/> (дата звернення 21.07.2024)
3. Дудик П. С. Стилїстика української мови: навчальний посібник. К.: Академія, 2005. 368 с.
4. Колоїз Ж. В. Академічне письмо та риторика : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 196 с.
5. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
6. Мельник І.С.. Культура української наукової мови". Чернівці: Книги–XXI, 2019.
7. Пономаренко С.П.. Аналіз сучасних тенденцій в академічному письмі". Київ: Наукова думка, 2022.
8. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник. 3-тє вид., перероб. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2000. 248 с.
9. Семашко Т.Ф. Практична стилїстика і культура мовлення: Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей. Івано-Франківськ: НАІР, 2019. 256 с.
10. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 216 с.
11. Словника.ua. Портал української мови та культури. URL : <https://slovyk.ua/index.php> (дата звернення 21.07.2024)
12. Стилїстика української мови (Теоретичні основи стилїстики. Художньо-виразові засоби мовлення) : навч.-метод. посібн. / уклад.: І.І.Коломієць Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2019. 240 с.
13. Сучасна українська літературна мова: навчально-методичний посібник / уклад.: І. С. Гонца, В. В. Розгон. Умань : Візаві, 2021. 373 с.
14. Український правопис: довідкове видання. Київ, НВП «Вид-во «Наукова думка» НАН України», 2019. 393 с.
15. Чумак О.М.. Ефективність академічної комунікації через цифрові технології". Харків: ХНУ

імені В.Н.Каразіна, 2020.

16. Cheng, A., & Wang, L. The Role of National Identity in Academic Writing. *Journal of Language and Identity in Education*, 2020.

17. Liu, M., & Zhang, Y.C. The Influence of National Identity on Academic Discourse Practices. *Journal of Language and Politics*, 2022.

Викладач: Соловйова Т. О., доцент кафедри англійської філології